Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

1. august 2025*

»Appel – restriktive foranstaltninger truffet på baggrund af situationen i Ukraine – afgørelse 2014/145/FUSP – artikel 2, stk. 1, litra a) og d) – appellantens navn omfattet på grund af støtte til Den Russiske Føderations handlinger eller politikker over for Ukraine og materiel eller finansiel støtte til russiske beslutningstagere – betydningen af appellantens manglende afstandtagen og passive holdning«

I sag C-702/23 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 16. november 2023,

Gennady Nikolayevich Timchenko, Genève (Schweiz), ved avocats S. Bonifassi, T. Bontinck og E. Fedorova,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Rådet for Den Europæiske Union ved M.-C. Cadilhac og V. Piessevaux, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M.L. Arastey Sahún (refererende dommer), og dommerne D. Gratsias, E. Regan, J. Passer og B. Smulders,

generaladvokat: L. Medina,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. april 2025,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

1 Med appellen har appellanten nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 6. september 2023, Timchenko mod Rådet (T-252/22, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2023:496), hvorved denne frifandt Rådet i et søgsmål med påstand om for det første annullation dels af Rådets afgørelse (FUSP) 2022/337 af 28. februar 2022 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 59, s. 1), og af Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2022/336 af 28. februar 2022 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 58, s. 1) (herefter samlet »de omtvistede oprindelige retsakter«), dels af Rådets afgørelse (FUSP) 2022/1530 af 14. september 2022 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 239, s. 149), og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2022/1529 af 14. september 2022 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 239, s. 1) (herefter samlet »de omtvistede opretholdelsesretsakter«), for så vidt som de omtvistede oprindelige retsakter og de omtvistede opretholdelsesretsakter (herefter under ét »de omtvistede retsakter«) vedrører appellanten, og for det andet om erstatning for den ikke-økonomiske skade, som han har lidt som følge af vedtagelsen af de omtvistede retsakter.

Retsforskrifter og sagens baggrund

2 De faktiske og retlige omstændigheder i den foreliggende sag er beskrevet i den appellerede doms præmis 2-18. For så vidt angår den foreliggende appelsag kan de sammenfattes som følger.

Afgørelse 2014/145

3 Som følge af Den Russiske Føderations væbnede styrkers invasion af Ukraine den 24. februar 2022 vedtog Rådet for Den Europæiske Union den 25. februar 2022 afgørelse (FUSP) 2022/329 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 50, s. 1).

4 Artikel 1, stk. 1, i Rådets afgørelse 2014/145/FUSP af 17. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2014, L 78, s. 16), som ændret ved afgørelse 2022/329 (herefter »afgørelse 2014/145«), indeholder et forbud mod indrejse i eller transit gennem medlemsstaternes område for de fysiske personer, der opfylder de kriterier, som er fastsat i bl.a. bestemmelsens litra a) og b), mens artikel 2, stk. 1, i afgørelse 2014/145 foreskriver indefrysning af pengemidler, der tilhører de fysiske personer, som opfylder de kriterier, der er fastsat i bl.a. bestemmelsens litra a) og d), idet disse kriterier i det væsentlige er identiske med dem, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 2014/145.

5 Artikel 2, stk. 1, i afgørelse 2014/145 har følgende ordlyd:

»1. Alle pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører eller ejes, besiddes eller kontrolleres af:

a) fysiske personer, som er ansvarlige for, støtter eller gennemfører tiltag eller politikker, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed eller stabiliteten eller sikkerheden i Ukraine, eller som hindrer internationale organisationers arbejde i Ukraine

[...]

d) fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, som materielt eller finansielt støtter eller drager fordel af russiske beslutningstagere, der er ansvarlige for annekteringen af Krim eller destabiliseringen af Ukraine

[...]«

Forordning nr. 269/2014

6 Den 25. februar 2022 vedtog Rådet forordning (EU) 2022/330 om ændring af forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2022, L 51, s. 1).

7 I denne forbindelse indførte Rådet i artikel 3, stk. 1, litra a) og d), i forordning (EU) nr. 269/2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (EUT 2014, L 78, s. 6), som ændret ved forordning 2022/330 (herefter »forordning nr. 269/2014«), de samme kriterier som dem, der er nævnt i denne doms præmis 5, med henblik på i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 269/2014 at indefryse pengemidler og økonomiske ressourcer, der bl.a. tilhører fysiske personer, der opfylder disse kriterier.

De omtvistede retsakter

De omtvistede oprindelige retsakter

8 Den 28. februar 2022 vedtog Rådet i lyset af alvoren af situationen i Ukraine de omtvistede oprindelige retsakter. Ved disse retsakter blev appellantens navn tilføjet under nr. 694 til listen i bilaget til afgørelse 2014/145 og ligeledes under dette nummer tilføjet til listen i bilag I til forordning nr. 269/2014, med følgende begrundelse:

»Gennady [Nicolayevich] Timchenko er langvarig bekendt til præsidenten for Den Russiske Føderation, Vladimir Putin, og beskrives generelt som en af hans fortrolige.

Han nyder godt af sine forbindelser til russiske beslutningstagere. Han er grundlægger og aktionær i Volga Group, en investeringsgruppe med en portefølje af investeringer i den russiske økonomis nøglesektorer. Volga Group bidrager markant til den russiske økonomi og dens udvikling.

Han er også aktionær i Bank Rossiya, som anses for at være personlig bank for de øverste embedsmænd i Den Russiske Føderation. Bank Rossiya har siden den ulovlige annektering af Krim åbnet filialer på hele Krim og i Sevastopol og har derved konsolideret integrationen heraf i Den Russiske Føderation.

Endvidere ejer Bank Rossiya vigtige aktier i National Media Group, som kontrollerer TV-stationer, der aktivt støtter den russiske regerings politik, som har til formål at destabilisere Ukraine.

Han er derfor ansvarlig for at støtte handlinger og politikker, der underminerer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed.

Han er også ansvarlig for at yde økonomisk og materiel støtte og for at drage fordel af russiske beslutningstagere, der er ansvarlige for annekteringen af Krim og destabiliseringen af Ukraine.«

De omtvistede opretholdelsesretsakter

9 Den 14. september 2022 vedtog Rådet de omtvistede opretholdelsesretsakter, hvorved opførelsen af appellantens navn på de pågældende lister blev opretholdt med den samme begrundelse som den, der er anført i den foregående præmis.

Sagen for Retten og den appellerede dom

10 Ved stævning af 9. maj 2022, suppleret ved en anmodning om tilpasning af 25. november 2022, nedlagde appellanten påstand for Retten om annullation af de omtvistede retsakter, for så vidt som de opførte hans navn på listen over personer, der er genstand for restriktive foranstaltninger, samt om erstatning for den ikke-økonomiske skade, han angiveligt havde lidt som følge af vedtagelsen af disse retsakter. I forbindelse med annullationssøgsmålet anfægtede han bl.a. Rådets skøn, hvorefter kriteriet om materiel eller finansiel støtte til russiske beslutningstagere, der er fastsat i artikel 2, stk. 1, litra d), i afgørelse 2014/145 [herefter »kriterium d)«], og kriteriet om støtte til tiltag eller politikker, der underminerer Ukraines territoriale integritet, der er fastsat i denne afgørelses artikel 2, stk. 1, litra a) [herefter »kriterium a)«], var opfyldt for hans vedkommende. Appellanten var af den opfattelse, at Rådet i forbindelse med denne vurdering havde anlagt et åbenbart urigtigt skøn.

11 Hvad angår kriterium d), som bl.a. vedrører fysiske personer, som materielt eller finansielt støtter eller drager fordel af russiske beslutningstagere, der er ansvarlige for annekteringen af Krim eller destabiliseringen af Ukraine, fastslog Retten i den appellerede doms præmis 97, 106 og 108, at det fremgik af sagsakterne, dels at appellanten, der er ven af Vladimir Putin, var den næststørste aktionær i Bank Rossiya, og at han var en del af en stabil kerne af majoritetsaktionærer i denne bank, der er kendt for at stå Vladimir Putin nær, således at hans meget væsentlige indflydelse på beslutningstagningen i denne bank ikke kunne benægtes, dels at der forelå præcise, konkrete og samstemmende indicier for, at Bank Rossiya er den personlige bank for de øverste embedsmænd i Den Russiske Føderation, herunder dens præsident Vladimir Putin.

12 Retten fastslog endvidere i den appellerede doms præmis 109 og 110, at for så vidt som de restriktive foranstaltninger navnlig ikke er strafferetlige sanktioner, kan en fysisk person være genstand for restriktive foranstaltninger for handlinger begået af et selskab, som den pågældende er aktionær i, når vedkommende udøver en meget væsentlig eller endog afgørende indflydelse på

dette selskab, navnlig når aktionærens stillingtagen kan påvirke indholdet af dette selskabs beslutninger. Retten konkluderede således i det væsentlige i den appellerede doms præmis 111 og 114, at Rådet uden at anlægge et urigtigt skøn havde kunnet lægge til grund, at gennem Bank Rossiya, som er den personlige bank for de øverste embedsmænd i Den Russiske Føderation, havde appellanten, som for det første ikke havde kunnet være uvidende om, at denne bank ydede finansiel støtte til Vladimir Putin, og for det andet havde ladet denne faktiske situation vare ved, selv om han havde beføjelse til at påvirke den nævnte banks beslutninger, og som det fremgår af den appellerede doms præmis 112, selv om han offentligt kunne have taget afstand fra den af samme bank førte politik eller have afhændet sin aktiepost heri, selv ydet finansiel støtte til de russiske beslutningstagere, der var ansvarlige for annekteringen af Krim og destabiliseringen af Ukraine, i det foreliggende tilfælde Vladimir Putin.

13 Hvad angår kriterium a) vedrørende bl.a. de fysiske personer, der er ansvarlige for eller støtter eller gennemfører tiltag eller politikker over for Ukraine, bemærkede Retten indledningsvis i den appellerede doms præmis 117, at dette kriterium indebar, at det skulle godtgøres, at der forelå en direkte eller indirekte forbindelse mellem den berørte persons eller enheds aktiviteter eller tiltag og den situation i Ukraine, der lå til grund for vedtagelsen af de omhandlede restriktive foranstaltninger. Retten tilføjede, at det nævnte kriterium således forudsætter, at det godtgøres, at den pågældende person med sin adfærd har gjort sig ansvarlig for tiltag eller politikker, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed. Retten fastslog dernæst i den appellerede doms præmis 118, at Bank Rossiya, henset til de fremlagte beviser, havde støttet politikken om annektering af Krim som omhandlet i det nævnte kriterium. I nævnte doms præmis 120 bemærkede Retten endelig, bl.a. henset til de grunde, der er nævnt i forbindelse med behandlingen af kriterium d), at Rådet med føje havde kunnet lægge til grund, at appellanten ved at indtage en passiv holdning til Bank Rossiyas støtte til politikken om annektering af Krim selv havde støttet tiltag og politikker, der underminerer Ukraines suverænitet og uafhængighed.

14 Da Retten ikke gav appellanten medhold i dennes øvrige anbringender og erstatningspåstand, frifandt den Rådet i det hele.

Retsforhandlingerne for Domstolen og parternes påstande

15 Appellanten har nedlagt følgende påstande:

– Den appellerede dom ophæves.

– De omtvistede retsakter annulleres, for så vidt som de har opført og opretholdt appellantens navn på de lister, der er knyttet som bilag til disse retsakter.

– Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne i begge instanser.

16 Rådet har nedlagt følgende påstande:

– Appellen forkastes.

– Appellanten tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Om appellen

17 Appellanten har fremsat to anbringender til støtte for appellen vedrørende for det første en retlig fejl, som Retten begik ved fortolkningen af kriterium d), idet den fastslog, at den materielle eller finansielle støtte, der er omfattet af dette kriterium, kunne godtgøres ved, at den person, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, ikke modsatte sig beslutninger truffet af den enhed, der blev anset for at være direkte ansvarlig for en sådan støtte, og for det andet en retlig fejl, som Retten begik i forbindelse med fortolkningen af kriterium a) ved at fastslå, at den støtte, der er omfattet af dette kriterium, kunne godtgøres ved, at en sådan person ikke tog afstand fra en sådan enheds politik og beslutninger.

Om det første anbringende

Parternes argumenter

18 Med det første anbringende har appellanten for det første gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved i strid med gældende retspraksis at fortolke begrebet »som materielt eller finansielt støtter« for bredt som omhandlet i kriterium d). Navnlig fastslog Retten i den appellerede doms præmis 111 – som det eneste forhold, der gjorde det muligt for den at konkludere, at appellanten selv havde ydet finansiel støtte til russiske beslutningstagere – at appellantens manglende afstandtagen fra Bank Rossiyas politik om materiel eller finansiel støtte til disse beslutningstagere i det mindste udgjorde en stiltiende godkendelse af denne politik og dermed en støtte hertil som omhandlet i kriterium d).

19 I denne henseende satte Retten i strid med appellantens ret til et forsvar ligeledes sin egen begrundelse i stedet for den, som Rådet havde anført i de omtvistede retsakter.

20 Rettens bedømmelse i den appellerede doms præmis 112 er desuden i strid med Rettens praksis, hvorefter den materielle eller finansielle støtte skal være af en vis kvantitativ eller kvalitativ betydning, således at Den Russiske Føderations militære operationer i Ukraine rent faktisk kan fortsættes, således som det i øvrigt følger af de formål, der forfølges med kriterium d). En sådan betydning er ikke til stede i det foreliggende tilfælde, eftersom den støtte, som det gøres gældende appellanten har ydet, kun er en indirekte støtte, der ikke er baseret på handlinger, men på en manglende positiv adfærd eller manglende efterfølgende afstandtagen.

21 For det andet har appellanten anført, at Retten ikke sikrede sig, at de omtvistede retsakter var baseret på et tilstrækkeligt solidt faktuelt grundlag, idet Retten så bort fra den omstændighed, at Rådet ikke havde fremlagt noget bevis til støtte for udsagnet om, at appellanten, således som det fremgår af den appellerede doms præmis 106 og 110, rådede over en tilstrækkelig beføjelse til sammen med de øvrige aktionærer i Bank Rossiya at være i stand til at påvirke bankens beslutninger, idet Retten således lagde en formodning til grund. Appellanten har således foreholdt Retten ikke at have taget stilling til sit argument om, at han ikke havde mulighed for at påvirke denne banks beslutninger, og for at have nøjedes med at forkaste sit forsvar uden anden begrundelse end den omstændighed, at han burde have taget afstand fra den politik, som banken førte.

22 I sidste ende førte Rettens udvidende fortolkning af kriterium d) den til at godkende en mulighed for Rådet for at vedtage uforholdsmæssige restriktive foranstaltninger over for en fysisk person, der kun har en meget indirekte og fjern tilknytning til de angivelige handlinger bestående i materiel eller finansiel støtte, idet appellanten i replikken dog har præciseret, at han ikke har til hensigt at fremsætte et klagepunkt om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet.

23 Rådet har bestridt appellantens argumenter. Rådet er navnlig af den opfattelse, at Retten ikke kvalificerede den manglende afstandtagen som en del af kriterium d), men behandlede dette aspekt som en faktisk omstændighed, hvilket bl.a. fremgår af den appellerede doms præmis 115. Rådet har anført, at bedømmelsen af de faktiske omstændigheder og beviserne ikke udgør et retsspørgsmål, der er undergivet Domstolens prøvelsesret under en appelsag, medmindre appellanten i det foreliggende tilfælde har påberåbt sig en urigtig gengivelse. Disse betragtninger gælder ligeledes for de argumenter, hvorved appellanten søger at rejse tvivl om Rettens bedømmelse af visse faktiske omstændigheder og beviser. I dette omfang bør appellantens argumenter afvises.

Domstolens bemærkninger

– *Om formaliteten*

24 Det bemærkes, at i medfør af artikel 256 TEUF og artikel 58 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol er en appel begrænset til retsspørgsmål. Det er alene Retten, der har kompetence til at fastlægge og bedømme de relevante faktiske omstændigheder såvel som til at vurdere bevismaterialet. Bedømmelsen af disse faktiske omstændigheder og beviser er således ikke et retsspørgsmål, der som sådan kan efterprøves af Domstolen under en appelsag, medmindre disse omstændigheder og beviser er blevet urigtigt gengivet (dom af 4.10.2024, Ferriere Nord mod Kommissionen, C-31/23 P, EU:C:2024:851, præmis 89 og den deri nævnte retspraksis).

25 Domstolens prøvelsesret med hensyn til Rettens faktiske konstateringer omfatter derimod navnlig spørgsmålet om, hvorvidt reglerne om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt (dom af 29.11.2018, Bank Tejarat mod Rådet, C-248/17 P, EU:C:2018:967, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis). Domstolen har i henhold til artikel 256 TEUF endvidere kompetence til at prøve den retlige vurdering af disse faktiske omstændigheder og de retlige konsekvenser, Retten har draget (dom af 1.10.2014, Rådet mod Alumina, C-393/13 P, EU:C:2014:2245, præmis 16 og den deri nævnte retspraksis).

26 I den foreliggende sag er Rådet for det første i det væsentlige af den opfattelse, at appellanten ved at foreholde Retten at have fastslået, at han havde ydet finansiel støtte til russiske beslutningstagere som omhandlet i kriterium d), alene på grund af sin manglende afstandtagen fra den støttepolitik, som Bank Rossiya havde ydet disse beslutningstagere, ikke har baseret sit første anbringende på retlige spørgsmål, men søger at rejse tvivl om den faktuelle bedømmelse, som Retten foretog af denne manglende afstandtagen.

27 Denne formalitetsindsigelse kan ikke tages til følge. Det fremgår således klart af appelskriftet, at appellanten med en sådan kritik ikke tilsigter at rejse tvivl om de faktuelle konstateringer og bedømmelser vedrørende sin manglende afstandtagen til Bank Rossiyas politik, men har foreholdt Retten at have begrænset sig til af denne ene faktiske omstændighed at drage den

konsekvens, at han havde ydet støtte som omhandlet i kriterium d), hvilket i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 25, henhører under Domstolens prøvelsesret i appelsager.

28 For det andet har Rådet gjort gældende, at appellanten søger at rejse tvivl om Rettens bedømmelse af visse faktiske omstændigheder og beviser uden dog at påberåbe sig en urigtig gengivelse heraf, hvilket medfører, at det første anbringende må afvises.

29 Denne anden formalitetsindsigelse kan heller ikke tages til følge. Selv om det er korrekt, at appellanten under sit første anbringende har bestridt visse faktiske omstændigheder, er det således fordi han er af den opfattelse, at Retten har fastslået og bedømt disse forhold, selv om der ikke er fremlagt beviser herfor af Rådet. Det klagepunkt, der tager sigte på at foreholde Retten at have fastslået eller bedømt de faktiske omstændigheder uden at have sikret sig, at disse var underbygget af beviser, er ensbetydende med at anmode Domstolen om at foretage en prøvelse af Rettens eventuelle tilsidesættelse af reglerne om bevisbyrde og bevisførelse, hvilket Domstolen har kompetence til i medfør af den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 25.

30 Det følger heraf, at de formalitetsindsigelser, som Rådet har fremført for så vidt angår det første anbringende, ikke kan tiltrædes, og at dette anbringende kan antages til realitetsbehandling i sin helhed.

– *Om realiteten*

31 For det første har appellanten til støtte for det første anbringende foreholdt Retten at have anlagt en for bred fortolkning af kriterium d), for så vidt som Retten i den appellerede doms præmis 111 og 112 udelukkende støttede sig på hans manglende afstandtagen til den politik, som Bank Rossiya førte, med henblik på at fastslå, at Rådet med føje kunne lægge til grund, at appellanten gennem denne bank ydede finansiel støtte til russiske beslutningstagere, der var ansvarlige for annekteringen af Krim eller destabiliseringen af Ukraine som omhandlet i dette kriterium, selv om en sådan manglende afstandtagen ikke udgjorde en positiv og direkte støttehandling af tilstrækkelig kvantitativ eller kvalitativ betydning.

32 Det bemærkes i denne henseende, at appellanten udlægger den appellerede dom forkert. Retten definerede nemlig ikke en sådan manglende afstandtagen som et element i udtrykket »som materielt eller finansielt støtter [...] russiske beslutningstagere« som omhandlet i kriterium d).

33 Derimod anførte Retten i den appellerede doms præmis 99-111 de faktiske omstændigheder og beviser, der foranledigede den til at fastslå, at appellanten – som ven af Vladimir Putin og den næststørste aktionær i Bank Rossiya – sammen med tre andre venner af Vladimir Putin udgjorde en stabil flertalsblok af selskabsdeltagere i denne bank, og at han således var en meget fremtrædende aktionær heri, således at han på tidspunktet for sin oprindelige opførelse eller den fortsatte opførelse på listen ikke kunne være uvidende om, at Bank Rossiya ydede finansiel støtte til russiske beslutningstagere såsom Vladimir Putin som omhandlet i dette kriterium.

34 På grundlag af sådanne forhold anerkendte Retten i den appellerede doms præmis 114 uden at begå en retlig fejl, at det i dette særlige tilfælde, således som det er anført i den appellerede doms præmis 110, fremgår af »sagens specifikke omstændigheder«, at der forelå tilstrækkeligt præcise, konkrete og samstemmende indicier, som gjorde det muligt at fastslå, at appellanten gennem Bank

Rossiya, der er den personlige bank for de øverste embedsmænd i Den Russiske Føderation, ydede finansiel støtte til russiske beslutningstagere, der var ansvarlige for annekteringen af Krim og destabiliseringen af Ukraine som omhandlet i kriterium d).

35 I denne sammenhæng tog Retten ganske vist hensyn til appellantens manglende afstandtagen til Bank Rossiyas finansieringspolitik. Det må imidlertid fastslås, at Retten ved i den sidste del af sætningen i den appellerede doms præmis 111, der blev indledt med »for det andet«, og i dommens præmis 112 og 115 at fastslå, at appellanten ikke havde taget afstand fra den politik, som denne bank førte over for russiske beslutningstagere, hverken før eller efter sin oprindelige opførelse, på ingen måde tilføjede et element til kriterium d), men i det væsentlige efterprøvede, om der forelå diskulperende beviser til fordel for appellanten.

36 I modsætning til appellantens klagepunkt udgør henvisningen til en manglende afstandtagen følgelig kun et af flere indicier, på grundlag af hvilke Retten, således som det er anført i denne doms præmis 34, uden at erstatte Rådets begrundelse med sin egen, således som generaladvokaten har fremhævet i punkt 43 og 44 i forslaget til afgørelse, fastslog, at de restriktive foranstaltninger, som appellanten var genstand for i henhold til kriterium d), var begrundede.

37 For det andet har appellanten under sit første anbringende foreholdt Retten, at den tilsidesatte reglerne om bevisbyrde og bevisførelse, idet den undlod at efterprøve, om den omstændighed, at appellanten, således som det fremgår af den appellerede doms præmis 106 og 110, rådede over en tilstrækkelig beføjelse til sammen med de øvrige aktionærer i Bank Rossiya at være i stand til at påvirke bankens beslutninger, var underbygget af beviser, idet Retten lagde en formodning til grund.

38 Det bemærkes, at i forbindelse med prøvelsen af, om begrundelsen for afgørelsen om at opføre eller opretholde en persons navn på listerne over de af restriktive foranstaltninger omfattede personer, er lovlig, kræver den effektive domstolsprøvelse, der er sikret ved artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig, at Unionens retsinstanser skal sikre sig, at denne afgørelse, hvis rækkevidde er individuel for den pågældende person, er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktuelt grundlag. Dette indebærer en efterprøvelse af de faktiske omstændigheder, der indgår i begrundelsen for den nævnte afgørelse, således at domstolsprøvelsen ikke skal begrænses til en vurdering af, om den anførte begrundelse er sandsynlig i abstrakt forstand, men skal indebære en stillingtagen til, om der er belæg for disse grunde, eller i det mindste én af dem, som i sig selv anses for at kunne begrunde samme afgørelse (dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 119, og af 19.12.2018, Azarov mod Rådet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, præmis 22).

39 Som Retten ligeledes anførte i den appellerede doms præmis 63 og 64, skal en sådan vurdering foretages ved at undersøge bevismaterialet, ikke isoleret betragtet, men i den sammenhæng, hvori det indgår, idet Rådet løfter sin bevisbyrde, såfremt det for Unionens retsinstanser fremlægger en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier, der gør det muligt at fastslå, at der er en tilstrækkelig tilknytning mellem den person, der er undergivet en foranstaltning i form af indefrysning af midler, og det regime, der bekæmpes (dom af 21.4.2015, Anbouba mod Rådet, C-605/13 P, EU:C:2015:248, præmis 50 og 52). Det er endvidere Unionens kompetente myndighed, som i tilfælde, hvor den begrundelse, der foreholdes den berørte person, bestrides, skal godtgøre, at den er velbegrundet, og ikke sidstnævnte, der skal føre bevis for, at begrundelsen ikke er velbegrundet. Selv om det er ikke et krav med henblik herpå, at denne myndighed fremlægger samtlige oplysninger og beviser vedrørende den afgivne begrundelse for

Unionens retsinstanser, er det imidlertid vigtigt, at de fremlagte oplysninger eller beviser understøtter den begrundelse, som er foreholdt den berørte person (jf. i denne retning dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 121 og 122).

40 I denne henseende støttede Retten sig i den appellerede doms præmis 103-105 og 107 på beviser for i samme doms præmis 106 at fastslå, at appellanten – som den næststørste aktionær i Bank Rossiya, der er kvalificeret som personlig bank for Vladimir Putin og de øverste embedsmænd i Den Russiske Føderation – var en del af en »stabil kerne af majoritetsaktionærer, der er kendt for at stå Vladimir Putin nær« og for deres i hvert fald kapitalmæssige solidaritetsforbindelser. I den appellerede doms præmis 106, sammenholdt med samme doms præmis 110, fastslog Retten, at i en sådan konfiguration, der støttes af de ovennævnte beviser, bl.a. med hensyn til sammensætningen af aktionærkredsen og kapitalstørrelsen i det pågældende selskab, kunne appellantens meget betydelige indflydelse på denne banks beslutningstagning ikke benægtes, idet en sådan bedømmelse af de faktiske omstændigheder, således som det er anført i denne doms præmis 24, og henset til, at appellanten ikke har gjort gældende, at der foreligger en urigtig gengivelse, ikke er omfattet af Domstolens prøvelse i forbindelse med en appel.

41 Hvad angår den omstændighed, at Retten undlod at efterprøve, om de forskellige aktionærer handlede i fællesskab og således sammen udøvede en kontrol med Bank Rossiyas beslutningstagning, skal det fastslås, at denne omstændighed er uden betydning, for så vidt som Retten i det væsentlige fandt, at appellanten i mangel af beviser for sin afstandtagen, henset til de specifikke omstændigheder, der er nævnt i denne doms præmis 34, nødvendigvis støttede Bank Rossiyas beslutninger om at yde finansiel støtte til russiske beslutningstagere. Under alle omstændigheder fremgår den nævnte omstændighed implicit, men nødvendigvis af det forhold, at aktiemajoriteten i denne bank, der bestod af appellanten og tre andre personer, således som Retten anførte i den appellerede doms præmis 103-106 og 111, henset til flere beviser, var stabil, og at deltagerne heri opretholdt venskabelige eller solidariske forbindelser både med hinanden og med Vladimir Putin. Retten kan derfor ikke foreholdes at have anlagt en formodning i denne henseende.

42 Henset til den omstændighed, at appellanten i appelskriftet ikke har anfægtet den appellerede doms præmis 70-87, hvorved Retten bekræftede bevisværdien af de beviser, som den støttede sig på i samme doms præmis 99-107, skal appellantens klagepunkt om, at Retten tilsidesatte reglerne om bevisbyrde og bevisførelse, forkastes.

43 Henset til ovenstående betragtninger skal det første anbringende forkastes som ugrundet.

Om det andet anbringende

Parternes argumenter

44 Under det andet anbringende har appellanten anført, at Retten, idet den lagde til grund, at der forelå støtte som omhandlet i kriterium a) alene på grund af appellantens passive holdning over for den politik, som Bank Rossiya førte på Krim, i den appellerede doms præmis 118 og 120 fortolkede begrebet støtte på en måde, der var uforenelig med den retspraksis, der er nævnt i samme doms præmis 117, og således begik en retlig fejl.

45 Selv hvis det antages, at Bank Rossiya har udvist en adfærd, hvorved banken har gjort sig ansvarlig for tiltag eller politikker, der underminerer Ukraines territoriale integritet som omhandlet i kriterium a), kan dette ræsonnement således ikke uden videre overføres på appellanten med henblik på at anvende dette kriterium på ham. Den omstændighed, at anvendelsesområdet for det nævnte kriterium omfatter personer, der ikke ved en positiv og konkret handling støtter de gennemførte tiltag og politikker, gør det navnlig ikke muligt at karakterisere en konkret støtte og at etablere en tilstrækkelig forbindelse mellem den udpegede person og den situation, der bekæmpes. Under alle omstændigheder kan begrebet handling eller aktivitet som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i den appellerede doms præmis 117, ikke omfatte en passiv adfærd eller en undladelse som den, Retten lagde til grund i samme doms præmis 120.

46 Retten godkendte således en for bred fortolkning af kriterium a), som ikke giver mulighed for at vedtage målrettede og dermed forholdsmæssige og passende restriktive foranstaltninger.

47 Rådet har bestridt appellantens argumenter, idet det har anført, at for så vidt som appellanten søger at rejse tvivl om de faktiske omstændigheder uden at påberåbe sig nogen form for urigtig gengivelse, skal appellantens argumenter i dette omfang afvises af de samme grunde som dem, der er anført i denne doms præmis 23.

Domstolens bemærkninger

48 Eftersom domskonklusionen i den appellerede dom, således som det fremgår af denne doms præmis 36, skal anses for at være begrundet, for så vidt som de omtvistede retsakter fastsatte og opretholdt restriktive foranstaltninger over for appellanten med den begrundelse, at sidstnævnte finansielt støtter russiske beslutningstagere som omhandlet i kriterium d), kan en fejl fra Rettens side med hensyn til begrundelsen vedrørende appellantens støtte til de i kriterium a) omhandlede tiltag eller politikker, såfremt den anses for godtgjort, ikke medføre en ophævelse af denne domskonklusion, således at det andet appelanbringende, uden at det i øvrigt er nødvendigt at tage stilling til den af Rådet fremsatte formalitetsindsigelse, skal forkastes som uvirksomt (jf. i denne retning dom af 9.6.2011, Comitato »Venezia vuole vivere« m.fl. mod Kommissionen, C-71/09 P, C-73/09 P og C-76/09 P, EU:C:2011:368, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).

49 Det følger heraf, at appellen skal forkastes i sin helhed.

Sagsomkostninger

50 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge. Procesreglementets artikel 138, stk. 1, som finder anvendelse i appelsager i medfør af procesreglementets artikel 184, stk. 1, fastsætter, at det pålægges den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

51 Da Rådet har nedlagt påstand om, at appellanten tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og da ingen af appellantens anbringender er blevet taget til følge, bør det pålægges appellanten at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Femte Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) Gennady Nikolayevich Timchenko betaler sagsomkostningerne.

Underskrifter